

FOSFAAT ÖÖPÄEVASES URIINIS

Lühend	dU-P
Mõiste	Fosfaadid filtreeruvad vabalt neerupäsmakestes ja osaliselt reabsorbeeruvad proksimaalsetes neerutoruketes. Reabsorbeerimata fosfaadid on olulised vesinikioonide elimineerimiseks. Fosfaatide reabsorptsioon neerudes sõltub kaltsitoniini, D-vitamiini ja parathormooni kontsentratsioonist, happe-aluse tasakaalust ja neerude funktsioonist.
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kõrvalkilpnäärme haigused ▪ vitamiin D ainevahetuse häired ▪ luukoe haigused ▪ neerufunktsiooni hindamine
Proovivõtu vahendid	Ööpäevauriini kogumiskonteiner, konservant 6M HCl
Materjali säilivus ja transport	Uriin: 20–25 °C 2 päeva pH < 5, 4–8 °C 2 päeva pH < 5
Teostamise aeg ja koht	Tööpäeviti, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Mõõtmismeetod	Fotomeetria
Referentsvahemikud	13–42 mmol/d
Tõlgendus	<p>dU-P↑ Hüperfosfatuuria</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hüperparatüroidism, hüpertüroidism ▪ D-vitamiini puudus, rahhiit ▪ neerupuudulikkus (tubulaarne nekroos) ▪ osteoporoos ▪ luukoe tuumor või metastaasid ▪ Addisoni tõbi ▪ plasmotsütoom ▪ atsidoos <p>dU-P↓ Hüpofosfatuuria</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hüpoparatüroidism (primaarne või sekundaarne), hüpotüroidism ▪ osteomalaatsia ▪ D-vitamiini mürgistus ▪ nefriit, nefroos, neerupuudulikkus
Konsultatsioon	Eleonora Ellervee, Vaike Viia, Svetlana Norman
HK hinnakirja koodid	66109
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bishop ML, Fody EP, Schoeff L (2005) Clinical chemistry, 5th Edition, Lippincott Williams & Wilkins: 334-336; 339; 523 2. Fischbach FT, Dunning MB (2004) A manual of laboratory and diagnostic tests, 7th Edition, Lippincott Williams & Wilkins: 175t 3. Heil W, Ehrhardt V, Reference Ranges for Adults and Children (2008) Roche Diagnostics, lk.116-117, 187
Koostaja	Eleonora Ellervee